

Administration af
Forskningstræning i
speciallægeuddannelsen

Videreuddannelsesregion Syd
2016

Forskningstræning i speciallægeuddannelsen:

I henhold til § 10 i Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse om uddannelse til speciallæger nr. 1257 af 25. oktober 2007, indgår der et forskningstræningsmodul i den lægelige videreuddannelse til speciallæge. De Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse er ansvarlige for udmøntningen af forskningstræningsmodul jf. § 10 i bekendtgørelsen om de regionale videreuddannelsesråd for læger nr. 1706 af 20. december 2006.

Formål med forskningstræningsmodulet:

Forskningstræningsmodulet er specielt rettet mod træning af rollen som akademiker/forsker og underviser samt mod udvikling af en forskningsbaseret tilgang til at løse sundhedsvæsenets opgaver. Forskningstræningen skal bidrage til at opbygge og styrke kompetencer til, at speciallægen selvstændigt kan opsøge, vurdere og udvikle ny viden, samt til at speciallægen kan anvende og formidle denne viden til vurdering af etableret indsats i sundhedsvæsenet.

Når speciallægeuddannelsen er gennemført, skal lægen kunne:

- formulere en problemstilling med henblik på vurdering af og evt. ændring af gældende klinisk praksis på baggrund af tilgængelig viden vedrørende aktuell klinisk praksis inden for eget speciale
- gennemføre en systematisk udvælgelse i forskningslitteraturen til at belyse den valgte problemstilling
- fortolke litteraturens resultater kritisk og anvende resultaterne til en kritisk vurdering af etableret praksis
- vurdere eventuelle organisatoriske, økonomiske og etiske konsekvenser af at ændre praksis gennem udnyttelse af viden erhvervet ved litteraturgennemgangen
- formidle resultatet af litteraturgennemgangen samt eventuelle øvrige overvejelser

Tidsmæssig ramme:

Den overordnede tidsmæssige ramme på 20 dage er som hovedregel fordelt med 10 dage til den teoretiske del og 10 dage til selvstændigt arbejde med et mindre projekt. Den teoretiske del kan omfatte både egentlige kurser, struktureret vejledning individuelt eller i mindre grupper samt præsentation og diskussion af projekt. Der er således kun beregnet kursusbidrag til maksimalt 9 kursusdage.

For øvrige forhold vedrørende Forskningstræningsmodulet – se Sundhedsstyrelsens vejledning her:

<http://sundhedsstyrelsen.dk/da/uddannelse-autorisation/special-og-videreuddannelse/laege/forsknings-traeningsmodul>

Forskningstræningsmodulets struktur i Videreuddannelsesregion Syd:

1. Forskningstræning Grundkursus 1:

Indføring i forsknings- og evidensarbejde. Grundkurset modsvarer 3 kursusdage. Kurset placeres i første år af hoveduddannelsen og er **fælles for alle specialer, bortset fra Kirurgi samt Gynækologi og Obstetrik**.

Kurset varetages af Syddansk Universitet (SDU) efter aftale med Den Lægelige Videreuddannelse. Den Lægelige Videreuddannelse betaler for kurserne direkte til SDU.

2. Forskningstræning Grundkursus 2:

Kurset består af Modul 1: Statistik, Modul 2: Forskningsetik og kvalitet og Modul 3: Medicinsk teknologivurdering (mini MTV). Kurset afholdes som en kombination af netbaserede undervisningsaktiviteter og en kursusdag med tilstedeværelsesundervisning, og modsvarer 4 kursusdage. Kurset er tiltænkt hoveduddannelseslæger fra de specialer, som ikke har deres egne specialespecifikke forskningstræningskurser. Liste over specialer med egne specialespecifikke forskningstræningskurser findes nederst på siden her:

http://www.sdu.dk/forskning/phd/phd_skoler/phdskolensundhedsvidenskab/forskningstraeningsundhedsvidenskab/forskningstraening_grundkursus_2

Kurset varetages af SDU efter aftale med Den Lægelige Videreuddannelse. Den Lægelige Videreuddannelse betaler for kurserne direkte til SDU.

3. Specialespecifikke forskningstræningskurser:

En række specialer har deres egne specialespecifikke forskningstræningskurser.

Der kan afholdes op til 6 kursusdage ud over Forskningstræning Grundkursus 1.

Der kan anvendes en kursusdag til planlægning af projekt og en kursusdag til evaluering/ fremlægelse af forskningstræningsprojekt.

Specialespecifikke forskningstræningskurser kan varetages af overlæger ansat på sygehusafdelinger, specialeselskaber, eksterne kursusudbydere m.fl. Afregningen for dette sker via Den Lægelige Videreuddannelse i henhold til rammer beskrevet på side 5 og 6 i dette dokument.

Specialespecifikt projekt af 10 dages varighed med udgangspunkt i en for specialet relevant problematik.

Emner for projektet kan eksempelvis være at:

- udarbejde eller opdatere afdelingens eller almen praksis' kliniske retningslinjer eller procedurebeskrivelse
- gennemføre en litteratursøgning med henblik på vidensformidling
- gennemføre et kvalitetsudviklingsprojekt
- gennemføre en audit på baggrund af en aktivitetsregistrering
- udarbejde en projektbeskrivelse
- gennemføre et pilotprojekt med henblik på et egentligt forskningsprojekt
- udarbejde en projektbeskrivelse som baggrund for en videnskabelig artikel

Projektbeskrivelsen: Den uddannelsessøgende formulerer i samarbejde med sin forskningsvejleder et fagligt problem, der ønskes belyst gennem det specialespecifikke projekt. Projektbeskrivelsen godkendes af specialets ansvarlige for forskningstræningen..

Af projektbeskrivelsen, evt. som bilag til denne, skal foruden formål, plan og rammer for projektet fremgå navn på forskningsvejleder, forslag til teoretiske kurser evalueringsmetode (fremlæggelsesforum) samt tidsramme for projektets gennemførelse.

Forskningstræningsmodulet skal være forankret på uddannelsessteder inden for specialet.

Projektperioden: Den yngre læge arbejder med sit projekt i afdelingen/praksis inden for de aftalte rammer. Lægen har adgang til individuel vejledning ved telefonisk, mail eller personlig kontakt til forskningsvejlederen. Den uddannelsessøgende læge og forskningsvejleder aftaler indbyrdes rammen for vejledning vedrørende projektet.

Fremlæggelse: Projektet afsluttes med mundtlig præsentation af projektet for en kritisk kollegial forsamling. Formidlingen skal indeholde relevant projektformål, metodeangivelser, datagrundlag, litteraturkritik osv. i overensstemmelse med det formulerede projekt. Fører projektet frem til en artikel i et anerkendt tidsskrift eller til et foredrag eller en poster på en af specialet godkendt kongres, kan dette erstatte mundtlig fremlæggelse.

Godkendelse: Forskningstræningsmodulet godkendes på baggrund af gennemførte teoretiske kurser, mundtlig fremlæggelse af projekt samt det skriftlige projekt. Forskningsvejlederen godkender og attesterer det gennemførte forskningstræningsmodul.

Attestation for gennemført forskningstræning findes på Sundhedsstyrelsens hjemmeside på dette link:

<http://www.sst.dk/Uddannelse%20og%20autorisation/Special%20og%20videreuddannelse/Laege.aspx>

Kriterier for dispensation:

Ifølge Sundhedsstyrelsens vejledning om Forskningstræning kan Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse dispensere for forskningstræningsmodulet eller dele heraf i følgende tilfælde:

- 1) Uddannelsessøgende læger med dokumenteret forskningserfaring enten fra gennemført ph.d. uddannelse eller i forbindelse med tildelt doktorgrad fra et sundhedsvidenskabeligt fakultet, skal ikke gennemføre forskningstræningsmodulet.
- 2) Efter en konkret vurdering af uddannelseslægens aktuelle og forventede forskningserfaring kan gives hel eller delvis dispensation fra forskningstræningsmodulet til uddannelsessøgende, der efter påbegyndt hoveduddannelsesforløb enten opnår eller forventes at opnå ph.d. graden eller den medicinske doktorgrad før hoveduddannelsens afsluttes.
- 3) Efter indstilling fra Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelses faglige rådgivere, hvori der indgår en vurdering af lægens allerede erhvervede akademiske meritter og teoretiske forskningsmetodologiske kurser.

Der vil kunne gives dispensation fra:

- dele af eller hele den teoretiske del af forskningstræningsmodulet
- projektet
- den mundtlige fremlæggelse af projektet

Den meddelte dispensation medsendes til Sundhedsstyrelsen ved ansøgning om speciallægeanerkendelse. Dispensation for forskningstræningsmodulet medfører ikke reduktion i varigheden af speciallægeuddannelsen.

Uddannelsessøgende læger, der har fået dispensation for forskningstræningsmodulet, kan efter aftale med videreuddannelsesrådet fungere som vejledere.

Dispensationspraksis i Videreuddannelsesregion Syd:

Kriterier for dispensation fra det specialespecifikke projekt:

Dispensation fra det specialespecifikke projekt beror på en konkret vurdering.

Tidligere forskning indenfor specialet som har resulteret i godkendte (peer review) artikler eller poster på international konference (mindst en som 1. forfatter eller mindst tre som medforfatter).

Kriterier for dispensation fra de teoretiske kurser:

Dispensation fra de teoretiske kurser beror på en konkret vurdering.

Dispensation fra **grundkurset** kan opnås, af uddannelsessøgende læger, der har gennemført tilsvarende teoretisk uddannelse i forskningsmetodologi eller ph.d. kurser.

Dispensation fra de øvrige **teoretiske kurser** kan opnås af læger, der har gennemført specialerettede forskningskurser.

Vedr. øvrige bestemmelser for forskningstræningen henvises til Sundhedsstyrelsens Vejledning af april 2014.

Tilrettelæggelse og administration af forskningstræning.

I forskningstræning indgår følgende aktører:

Den Lægelige Videreuddannelse: - indgår aftale med specialet/det videnskabelige selskab eller andre aktører om gennemførelse af forskningstræning.

Sekretariatet tilvejebringer den aftalte økonomi, udarbejder halvårligt liste over nyansatte hoveduddannelsessøgende som skal gennemføre forskningstræningen med mindre de har gennemført ph.d.-forløb eller lignende.

Specialets ansvarlige for forskningstræningen: har ansvar for planlægning og gennemførelsen af forskningstræning i specialet. Denne har således ansvar for:

- a. Udarbejdelse af en samlet plan for forskningstræningen i specialet.
- b. Sikring af evaluering af forskningstræningen.
- c. Planlægning af kursusdage og indgå aftale med undervisere eller sikre tilmelding af uddannelsessøgende til teoretiske kursusdage leveret af andre udbydere.
- d. Tildeling af forskningsvejleder til den enkelte uddannelsessøgende læge.

Forskningsvejlederen: - specialets ansvarlige for forskningstræningen tildeler den enkelte uddannelsessøgende læge en forskningsvejleder

Forskningsvejlederen skal:

- a. Yde forskningsfaglig vejledning til den uddannelsessøgende læge.
- b. Deltage i evaluering af projektet herunder være til stede ved fremlæggelse af projektets resultater, hvis muligt.

Økonomisk ramme for gennemførelse af den specialespecifikke forskningstræning i de lægelige specialer.

Den økonomiske ramme for forskningstræningens gennemførelse indeholder følgende satser i **2016**:

Honorar til specialets ansvarlige for forskningstræningen:

Der anvises årligt et honorar for **7 timer** i henhold til Lægeforeningens takster for lægers undervisning af læger på **736 kr./time** svarende til **5.152 kr. i årligt honorar** + et honorar på **1,5 time** svarende til **1.104 kr. pr. tildelt hoveduddannelsessøgende** (antal ansatte hoveduddannelseslæger i specialet i løbet af året fratrukket de læger, der ikke skal have forskningstræning på grund af ph.d. m.v.).

Eksempel – et speciale har 5 hoveduddannelseslæger, der skal have forskningstræning:

Specialets ansvarlige for forskningstræningen kan anvises: **5.152 kr. + 5x1.104 kr. = 10.672 kr.**

Honoraret udbetales ved fremsendelse af skema "Honorarblanket forskningstræning" som findes her:

<http://www.videreuddannelsen-syd.dk/wm434157>

Honorarblanketten fremsendes til specialets sagsbehandler i Den Lægelige Videreuddannelse, som findes her: <http://www.videreuddannelsen-syd.dk/wm119911>

Honorar til den individuelle forskningsvejleder: Der anvises årligt et honorar svarende til **7 timers** undervisning/vejledning i henhold til Lægeforeningens takster for lægers undervisning af læger svarende til **5.152 kr. pr. gennemført forløb** dokumenteret med underskrevet "Attestation for gennemført forskningstræning".

Honoraret udbetales ved fremsendelse af skema "Honorarblanket forskningstræning" som findes her:

<http://www.videreuddannelsen-syd.dk/wm434157>

Honorarblanketten fremsendes til specialets sagsbehandler i Den Lægelige Videreuddannelse, som findes her: <http://www.videreuddannelsen-syd.dk/wm119911>

Honorarerne er A-indkomst og er ikke feriepengegivende.

Kursusafgift for kurser hos eksterne udbydere: For specialer med egne specialespecifikke forsknings- træningskurser eller hvor kurser købes hos eksterne udbydere, kan anvendes **2.000 kr. pr. dag** i kursusafgift i **op til 6 dage** (herudover optager Forskningstræning Grundkursus 1 (3 dage) samt evalueringsdag (1 dag) de resterende dage op til 10 kursusdage).

Deltagelse i eksterne kursus skal være aftalt med specialets sagsbehandler i Den Lægelige Videreuddannelse med mindre specialets forskningstræning administreres af en afdeling/et selskab eller en anden aktør. Afregning for kurser hos eksterne udbydere sker ved fremsendelse af elektronisk faktura med angivelse af de deltagende lægers navne til Den Lægelige Videreuddannelse i Region Syddanmark – eller til sygehusafdeling/selskab/anden aktør.

Økonomisk ramme for samlet administration af hele forskningstræningsmodulet: I specialer, hvor det videnskabelige selskab, afdelingen, den forskningstræningsansvarlige eller andre aktører påtager sig ansvaret for den samlede administration og gennemførelse af hele forskningstræningsmodulet – teoretiske kursusdage samt projekt (eksklusiv Forskningstræning Grundkursus 1, som er fælles for alle specialer – bortset fra specialerne Kirurgi og Gynækologi & Obstetrik), er der følgende økonomiske ramme for dette:

Der kan tildeles maksimalt 21.000*) kr. pr. hoveduddannelseslæge til forskningstræning i specialet. *Tildeling af finansiering sker under forudsætning af at der på forhånd er indsendt og godkendt et budget for forskningstræningen i specialet. Budgettet fremsendes til specialets sagsbehandler i Den Lægelige Videreuddannelse som findes her: <http://www.videreuddannelsen-syd.dk/wm119911> Det er specialets sagsbehandler, som godkender budgettet for det kommende år.*

Når budgettet er godkendt kan specialet tildeles 21.000 kr. pr. hoveduddannelseslæge. Budgettet skal overføres til en afdelingskonto, eller en konto i sygehusets administration. Den Lægelige Videreuddannelse kan ikke længere overføre forskningstræningsbudget til personlige overlægkonti. Det er herefter det konkrete sygehus, der administrerer udbetaling af honorarer til de involverede ansvarlige for forskningstræningen, vejledere og undervisere samt lokaler og forplejning m.v.

Tildeling af forskningstræningsbudget forudsætter, at der sammen med budgettet for det kommende år indsendt "Attestation for gennemført forskningstræningsmodul" for de læger, som har gennemført forsknings- træningsmodulet i det foregående år.

Hvis antallet er mindre end det, der er budgetteret med eller, der er ansat læger med ph.d.-grad, justeres dette i det efterfølgende års tildeling af forskningstræningsbudget. Forskningstræningsbudget overføres i henhold til godkendt evt. justeret budget efter fremsendelse af elektronisk faktura.

"Attestation for gennemført forskningstræning" findes på Sundhedsstyrelsens hjemmeside her: <http://sundhedsstyrelsen.dk/da/uddannelse/speciallaeger/forsknings-traeningsmodul>
Attestationerne sendes til specialets sagsbehandler i Den Lægelige Videreuddannelse, som findes her: <http://www.videreuddannelsen-syd.dk/wm119911>

De 21.000 kr. dækker kursusafgift, forplejning, honorar til specialets ansvarlige for forskningstræningen (se takst ovenfor) og honorar til forskningsvejlederne (se takst ovenfor). Den Lægelige Videreuddannelse refunderer herudover ikke udgifter i forbindelse med forskningstræning ved denne aftale.

*) Beløbet på 21.000 kr. pr. uddannelseslæge er fremkommet ud fra eksempel i et speciale med 5 uddannelseslæger årligt:

Honorar til specialets forskningstræningsansvarlige: 5.152 kr. + 1.104 kr. pr. læge =	10.672 kr.
Honorar til forskningstræningsprojektvejleder: 5.152 kr. pr. læge	25.760 kr.
Kursusdage udover Grundkursus 1 (3 dage) + 1 evalueringdag = 6 dage a' 2.000 kr.	60.000 kr.**)
Administration 1.000 kr. pr. læge:	5.000 kr.

I alt 101.432 kr.
Dvs. i dette tilfælde 20.286 kr. pr. uddannelseslæge

**) Vedr. aflønning af undervisere på specialespecifikke forskningstræningskurser:

Aflønning af undervisere i den specialespecifikke forskningstræning sker efter de samme takster, som angivet ovenfor i henhold til Lægeforeningens takster for lægers undervisning af læger:

Undervisere aflønnes med **736 kr. pr. undervisningstime** eller **2.208 kr. i halvdagstakst** (9-12 eller 14-17) eller **4.416 kr. i heldagstakst**.

For 6 dages heldagsundervisning a' 4.416 kr. anvendes 6 x 4.416 kr. = 26.496 kr. for én underviser.

Herudover skal afsættes midler til evt. supplerende undervisere samt lokaler og forplejning.

Aflønning af undervisere sker efter skema "honorarblanket forskningstræningsundervisning" som findes her: <http://www.videreuddannelsen-syd.dk/wm434157> Skemaet sendes til den person/afdeling, som administrerer specialets forskningstræningsbudget.

Timelønssatsen er A-indkomst og er ikke feriepengegivende.

Administratoren for det specialespecifikke forskningstræningsmodul/kursus skal være opmærksom på, at den samlede ramme på 21.000 kr. pr. uddannelseslæge ikke må overskrides. Det skal således overvejes om antallet af uddannelseslæger kan bære, at der f.eks. tilknyttes to undervisere på nogle af kursusdagene.

Der ydes ikke tilskud til gennemførelse af forskningstræning for læger med ph.d.-grad.

Huskeliste ved administration af det samlede forskningstræningsbudget for et speciale:

- Sidst på året indsendes budget for kommende års forskningstræning til specialets sagsbehandler i Den Lægelige Videreuddannelse
- Sidst på året indsendes "Attestation for gennemført forskningstræningstræning" for alle læger, der har gennemført forskningstræningsmodulet i indværende år ligeledes til specialets sagsbehandler
- Den Lægelige Videreuddannelse godkender budget for kommende års forskningstræning med eventuelle justeringer for færre hoveduddannelseslæger end forventet og for læger med ph.d.-grad i foregående år.
- Forskningstræningsbudget tildeles specialet ved overførsel til afdelingskonto eller administrationskonto efter fremsendelse af elektronisk faktura.

- Det er herefter sygehuset/selskabet/eller den anden aktør der står for alle udgifter herunder udbetaling af honorarer til specialets ansvarlige for forskningstræning, til vejledere og undervisere m.fl samt lokaleleje, forplejning m.v.